

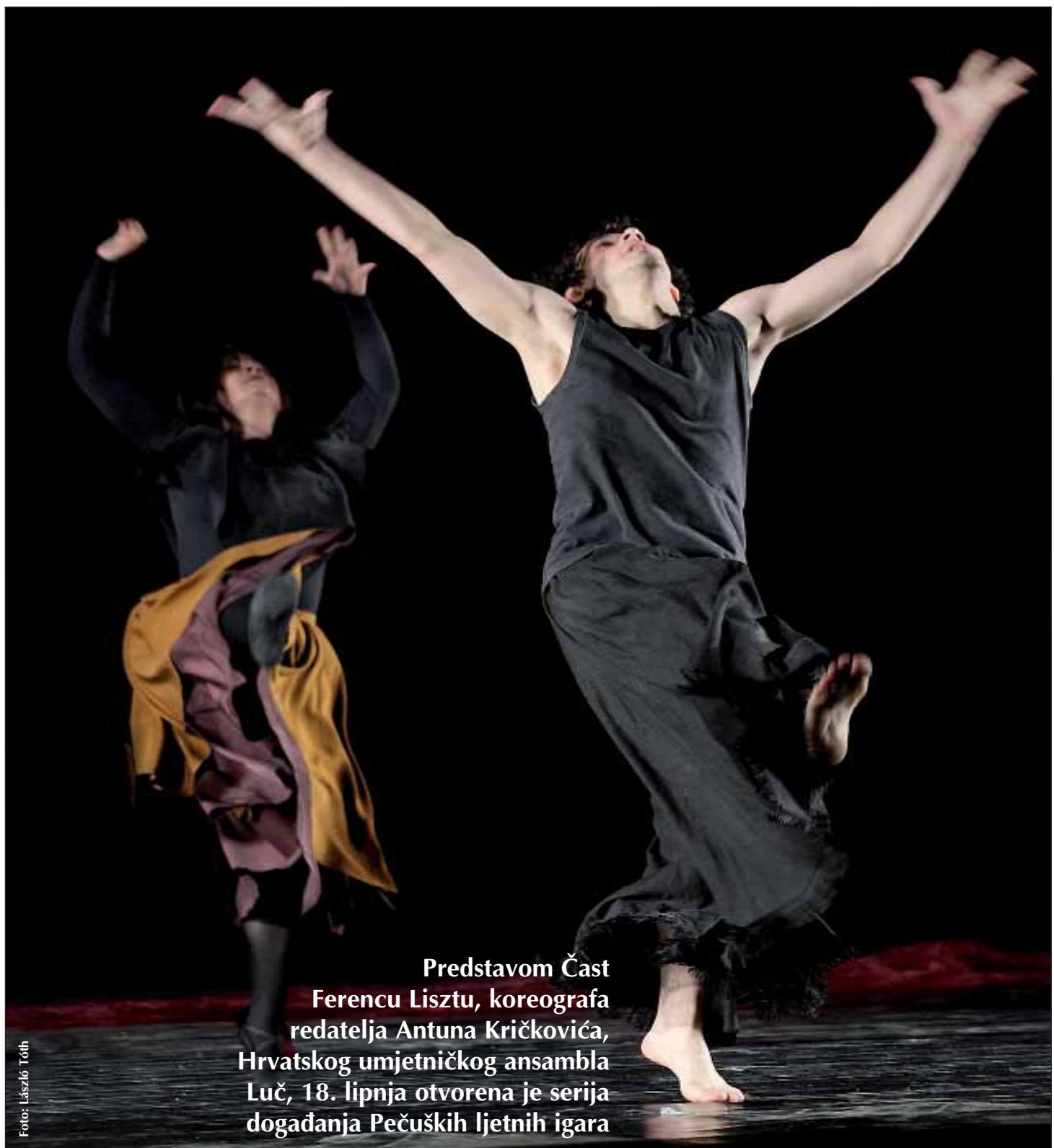
HRVATSKI

glasnik

Godina XXI, broj 26

30. lipnja 2011.

cijena 100 Ft

Predstavom Čast
Ferencu Lisztu, koreografa
redatelja Antuna Kričkovića,
Hrvatskog umjetničkog ansambla
Luč, 18. lipnja otvorena je serija
događanja Pečuških ljetnih igara

Komentar

Opadanje nataliteta, zastarijevanje i nestajanje

Nastavlja se negativna tendencija koja je započela još 1981. godine, a u proteklih trideset godina rezultirala smanjenjem pučanstva u Mađarskoj za 737 000 osoba, što bi bez useljavanja (tristotinjak tisuća, većinom Mađara izvan granica) u posljednjih dvadesetak godina doseglo i oko milijun osoba. Strukturalno se zapaža stalno zastarijevanje pučanstva.

Naime, prema najnovijim podacima Središnjeg statističkog ureda (KSH), u prva tri mjeseca 2011. godine u Mađarskoj je rođeno 21 181 dijete, čak 10,2 posto manje nego lani u istom razdoblju. Broj umrlih porastao je na 34 763, što je 3,9 posto više nego lani. Prirodno opadanje pučanstva doseglo je 13 582 osobe, što je 3701 više nego lani, a broj pučanstva smanjio se na 9 972 000.

Uzroci su tome prije svega izmijenjeni društveni odnosi, sociološki, ekonomski, moralni i drugi. Kasnije osamostaljivanje mlađih naraštaja, sve manje brakova i porast samaca, pomaknuta granica školovanja i promjene ponašanja ljudi vezanih za stvaranje zajednice, braka, kasnije rađanje – pridonijeli su poraznom opadanju nataliteta, rodnosti. Samo da spomenemo zanimljiv, ali i vrlo žalostan podatak kako je 2009. godine 40,8 posto djece rođeno izvan braka, što je do sada neviđeno. Prosječan broj djece 2008. godine bio je 1,35, a godinu dana poslije 1,33, što daleko ostaje ispod prijeljkivanog 2,1, čime bi se srednjoročno mogao održati broj pučanstva.

Nisu nam potrebni ni statistički podaci kako bismo spomenuto negativnu tendenciju uočili u malim naseljima, posebno onih udaljenijih od najbližih im gradova.

Dok je Santovo još 1980. godine imalo više od 3000 stanovnika, danas ima samo nešto više od 2100. Uz to stotinjak praznih kuća, godišnje desetak rođenih, a četrdesetak umrlih, i većinom zastarjelo stanovništvo.

Pad nataliteta, opadanje stanovništva nadasve pogoda brojčano male, narodnosne zajednice. Tako smo i u Santovu svjedoci opustjelih dijelova naselja, ulica, kuća u kojima živi samo po jedna osoba. Nema više nekadašnjih ulica napućenih pripadnicima hrvatske zajednice, punih života. Nema više nekadašnjih okupljanja, nema više „divana”. Polako nestaju Mali Bereg, Prnjavor, Šlavonica... ostaje samo sjeta i lijepe uspomene iz djetinjstva. Nema više povratka.

Odlazak mlađih na školovanje, zatim trbuhom za kruhom u obližnje i udaljenje gradove, čini se da će zapečatiti sudbinu mnogih naselja, napose brojčano malih narodnosnih zajednica.

S. B.

„Glasnikov tjedan“

Prošli tjedan bio je tjedan Hrvatske, tjedan slavlja. Dana 25. lipnja slavila se 20. obljetnica državnosti Republike Hrvatske. Slavilo se i zaključenje tijeka pregovora s Europskom Unijom. Zajedno s Hrvatskom slavila je i Republika Mađarska čiji je državni vrh za svoga šestomjesečnoga presjedanja Europskom Unijom učinio sve kako bi se što uspješnije odvijali pregovori. Mađarska je pokazala svoju sklonost prema mlađoj hrvatskoj državi i prije dvadeset godina u vrijeme njezina krvavog rađanja, te zbrišnula tisuće izbjeglica, pružila prijateljsku ruku koja je od tada otvorena.

Na vratima Europske Unije, kako reče predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović, slaveći Dan državnosti u društvu slovenskoga predsjednika i predsjednika Republike Mađarske Pála Schmitta, Hrvatska je „ipak daleko od savršenog društva, mnoge reforme tek treba provesti, dotući korupciju i kriminal, podignuti standard građana i otkloniti siromaštvo. Dvadeseta godišnjica naše države prilika je da iskažemo optimizam kako Hrvatska zna i može još puno bolje. Hrvatska mora bolje“. Josipović je pri tome dodao „Zato, gospodo predsjednici Mađarske i Slovenije, predsjednici zemalja s kojima smo na ovaj ili onaj način dijelili najveći dio svoje povijesti, predsjednici zemalja koje su nam toliko pomogle u završetku pregovora, hvala vam što ste ovdje s nama da zajedno proslavimo rođendan europske Hrvatske. Hvala vam što ste s nama da večeras podijelimo ponos na našu povijest, da podijelimo optimizam naše zajedničke europske budućnosti.“

Nismo smjeli u javi reći ono što smo sanjali, željeni prelijepi rođendanski

poklon, za dvadeseti rođendan. Dobili smo ga i nadali se njemu. Odluka je to Europske Unije da završi pregovore s Hrvatskom i prihvate je u europsku obitelj naroda, kojoj je oduvijek civilizacijski i pripadala. U novoj zajednici bez granica, otvorenog tržišta rada, i monetarnog jedinstva mijenjat će se i naš položaj, odnos prema ljudima i stvarima, vrijednostima, tradiciji, jeziku i kulturi. Izgledno je kako će se istovremeno mijenjati i promišljanje narodnosnog bitka u sadašnjem određenju i utvrđenim granicama te važećim pravnim normama.

Na vratima Europske Unije, kako reče predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović, slaveći Dan državnosti u društvu slovenskoga predsjednika i predsjednika Republike Mađarske Pála Schmitta, Hrvatska je „ipak daleko od savršenog društva, mnoge reforme tek treba provesti, dotući korupciju i kriminal, podignuti standard građana i otkloniti siromaštvo. Dvadeseta godišnjica naše države prilika je da iskažemo optimizam kako Hrvatska zna i može još puno bolje. Hrvatska mora bolje“.

Ali madarski državni vrh nije samo prijatelj Hrvatske, nego i cijelog Zapadnog Balkana, tako je i mađarski premijer izjavio kako će u „misiji“ Zapadnog Balkana Mađarska i ubuduće imati istaknutu ulogu. „Između članica Europske Unije prirodnom stvari, iz zemljopisnih i povijesnih razloga mađarska je misija ulazak prostora Zapadnog Balkana u članstvo Europske Unije. Mi smo svjesni toga, dio te misije smo danas obavili Hrvatskim priključenjem“ – kazao je Orbán.

Branka Pavić Blažetin

Hrvatski dan sela Lukovišća

Samouprava sela Lukovišća te Hrvatska i Ciganska samouprava (predsjednik József Csonka) 3. srpnja priređuju Hrvatski dan i Dan sela koji će se odvijati na nekoliko mjesta: kod Zavičajne kuće, na nogometnom igralištu, u Vörösmartyevoj ulici i kod Seoske kuće. Organizatori su se pobrinuli za bogate programe: buđenje s tamburaškom glazbom u ranim satima, prženje lepinje u školskoj kuhinji, programi i igre za djecu, besplatne zdravstvene usluge, misa na hrvatskom jeziku, objed za stanovnike sela, upoznavanje sa Zavičajnom kućom, kušanje podravskih kolača, nogometna utakmica. U kulturnom programu koji će se odvijati na otvorenome u Vörösmartyevoj ulici, nakon pozdravnoga govora načelnika sela Józsefa Matyóka i uručenja odlikovanja počasnoga građanina Lukovišća, sudjelovat će: lukoviški školarci, fočka i barčanska ciganska dječja skupina, barčanski KUD „Podravina“, martinački Pjevački zbor „Korjeni“, lukoviški KUD „Drava“ i Stipan Đurić, pjevač i glumac. Zatim slijedi zabava na otvorenome uza svirku martinačke „Podravke“ i lukoviškoga Tamburaškog sastava „Drava“ – priopćuje za Hrvatski glasnik predsjednica Hrvatske samouprave Ruža Bunjevac.

Aktualno

Hrvatska dio europske obitelji

Hrvatska je demokratska, pravna država, država ljudskih prava i europejstva, kazao je hrvatski predsjednik Ivo Josipović povodom Dana državnosti, 25. lipnja. Europski čelnici poduprli su, 24. lipnja, u Bruxellesu završetak pregovora s Hrvatskom do kraja lipnja i potpisivanje pristupnog ugovora do kraja godine. Donesena je politička odluka o završetku pristupnih pregovora s Hrvatskom.

„U svjetlu postignutog napretka i pozitivne ocjene Komisije, Europsko vijeće poziva Vijeće EU-a da donese sve potrebne odluke za zaključenje pristupnih pregovora do kraja lipnja 2011., na temelju nacrta zajedničkih pregovaračkih stajališta koje je Komisija nedavno predstavila radi potpisivanja ugovora o pristupanju do kraja godine”, kaže se u zaključcima koje su prihvatali čelnici 27 zemalja Europske Unije okupljeni na sastanku na vrhu u Bruxellesu. Ti zaključci predstavljaju političku odluku o završetku pristupnih pregovora s Hrvatskom. U njima se kaže da Hrvatska treba nastaviti sa svojim reformskim naporima „istom snagom, posebice u pogledu pravosuđa i temeljnih prava, kako bi u potpunosti mogla preuzeti obveze članstva od dana pristupanja. Nadgledanje tih reformskih npora do pristupanja dat će potrebna jamstva Hrvatskoj i sadašnjim zemljama članicama”. Europski čelnici „pohvaljuju Hrvatsku za njezine snažne napore koji su omogućili da pristupni pregovori uđu u završnu fazu”. Također se kaže da se razmatranje preostalih pregovaračkih poglavila u Vijeću obavlja „uz puno poštovanje stroge uvjetovnosti i u skladu s pregovaračkim okvirom”.

Pošto su na sastanku na vrhu EU-a prihvacići zaključci, odluka o Hrvatskoj objavljena je na svečanoj konferenciji za novinare u Vijeću EU-a, 24. lipnja, na kojoj su sudjelovali predsjednici Europskog vijeća i Komisije Herman Van Rompuy i Jose Manuel Barroso, predsjednik mađarske vlade Viktor Orbán i hrvatska premijerka Jadranka Kosor. Tijekom konferencije za novinare osiguran je prijevod na hrvatski jezik, koji će pristupanjem Hrvatske postati 24. službeni jezik Europske Unije. „Ovaj će sastanak Europskog vijeća biti upamćen kao sastanak koji je utro put za

hrvatsko članstvo u Europskoj Uniji”, rekao je Van Rompuy.

Premijerka Kosor zahvalila je europskim čelnicima na potpori koju su davali Hrvatskoj na njezinu europskom putu, a posebno je zahvalila hrvatskim braniteljima. „Uvijek sam govorila da neće biti većeg dara za hrvatske građanke i građane za 20. obljetnicu neovisnosti od zavrsenog pregovora kako bi Hrvatska postala ponosna 28. članica EU-a. To se sada ostvaruje, i mene osobno i moju vladu ispunjava velikim ponosom, ali i daje poticaj za posao koji ćemo obavljati do potpisivanja pristupnog ugovora i dok Hrvatske ne sjedne kao punopravna članica za stol europskih država i naroda”, rekla je Kosor. „Na poseban način u ovom trenutku želim zahvaliti hrvatskim braniteljima, ljudima u Hrvatskoj koji su najzaslužniji za stvaranje slobodne, neovisne, demokratske i europske Hrvatske. Moram reći da su nam oni zaista davali punu potporu na europskom putu”, dodala je. Posebno je istaknula da su nepovratni svi postupci pokrenuti u borbi protiv korupcije, kriminala, reformi pravosuđa te da je to na „dobro svih nas koji živimo u Hrvatskoj”. Premijerka Kosor reče da ovaj „povijesno važni trenutak za Hrvatsku” šalje poruku njezinim susjedima da će im i kad postane članica, i dalje pomagati i podupirati „jer je to jedini put za trajan mir, stabilnost i prosperitet na jugoistoku Europe”.

Predsjednik Europske komisije Jose Manuel Barroso rekao je da je ovo „povijesni trenutak za Hrvatsku, Zapadni Balkan i Europsku Uniju”. „Danas su čelnici država ili vlasta prepoznali kvalitetu posla obavljenog

Mađarski premijer Viktor Orbán, hrvatska premijerka Jadranka Kosor, predsjednik Europskog vijeća Herman Van Rompuy i predsjednik Europske komisije Jose Manuel Barroso

tijekom više godina i napretka Hrvatske”, rekao je Barroso, dodajući da odluka Europskog vijeća omogućava Hrvatskoj da se pridruži EU-u 1. srpnja 2013. godine. „Siguran sam da će Hrvatska do tada nastaviti svoje pripreme za članstvo istom snagom kao što je to radila posljednjih mjeseci”, reče Barroso, upućujući „iskrene čestitke predsjednik Kosor na velikom postignuću”. Barroso reče da se veseli tome da pozdravi povjerenika iz Hrvatske tijekom ovoga mandata Europske komisije.

Na velikom uspjehu čestitao je i mađarski predsjednik Viktor Orbán. „Gospođo predsjedniku Hrvatske, uime mađarskog naroda želim čestitati prvo hrvatskom narodu, zatim hrvatskoj vlasti i vama osobno jer niste odustali u ovoj misiji, bez obzira što je u pojedinim trenucima izgledalo da je beznadno ili barem teško. Naš jedini komentar jest da smo mi Mađari vrlo sretni. Čestitamo”, rekao je Orbán.

(Hina/hg-redakcija)

Zaređenje Gabriela Barića

Mladi Hrvat iz Martinaca, đakon Gabriel Barić za svoj moto služenja Bogu izabrao je ove riječi: "Tko hoće sačuvati svoj život, izgubit će ga, a tko izgubi radi mene svoj život, sačuvat će ga." Zaređenje đakona Gabriela bilo je 25. lipnja u pečuškoj katedrali. Svoje mlade mise svećenik Gabriel Barić održao je sljedeći dan: prije podne u Šiklošu te poslije podne u Martincima.

Pečuški biskup György Udvárdy 25. lipnja u pečuškoj bazilici zaredio je đakone Gabriela Barića i Zsolta Vida, te za đakona posvetio Attilu Porpáczya. Svećenik Gabriel Barić drugoga dana, 26. lipnja, održao je svoje mlade mise u Šiklošu i u rodnim Martincima.

Gabriel Barić rodio se u Martincima 1981. godine. Odgajan je u Martincima, u jakoj vjerskoj zajednici podravskih Hrvata. Gabriel Barić podravski je Hrvat. Nakon završene osnovne škole završava srednju školu za autolimara. Budi se u njemu volja za svećeničko zvanje, maturira u pečuškoj Srednjoj stručnoj školi „József Angster“ te započinje studij teologije na Pečuškoj biskupskoj visokoj školi za vjerske znanosti. Za to vrijeme boravi pola godine na seminaru u zagrebačkoj nadbiskupiji, đakonsku je službu obavljao u Boji, Martincima i Šiklošu. Od kolovoza Gabriel Barić služiti će u Seksardu.

Foto: Emma Solga Cserdi

Oglas

Tvrtka koja se bavi proizvodnjom kartonske ambalaže, zbog stalnog širenja poslovanja i otvaranja novih tržišta traži osobu komercijalnog predstavnika za područje Mađarske. Sve podatke o tvrtki možete pronaći na: www.ambalazniservis.com komercijalist – prodajni predstavnik – za program transporrne kartonske ambalaže. Potrebna znanja i vještine: aktivno znanje hrvatskoga jezika, aktivno korištenje MS Office paketom, posjedovanje vozačke dozvole B kategorije i osobnog vozila, VŠ ili VSS stručna spremna, radno iskustvo na istim ili sličnim poslovima tri godine.

Od potencijalnog kandidata očekuje se:

- obrada tržišta i prezentacija proizvodnog programa Ambalažnog servisa
- slanje ponuda i obrada narudžbi
- briga o isporuci prema krajnjem kupcu
- provedba procesa naplate.

Zamolbe i životopise slati na:

arijana.tomic@ambalazniservis.com i
boris.adamec@ambalazniservis.com.

BUDIMPEŠTA – Hrvatska samouprava grada Budimpešte od 7. do 10. srpnja organizira izlet u glavni grad Republike Hrvatske. Za vrijeme izleta planira se posjet Mariji Bistrici, Trakošćanu i Medveščaku. Iznos je sudjelovanja 20.000 Ft + ulaznice u muzeje. Prijava do 4. srpnja kod Sande Pentek na tel.: 06 30 315 44 13 ili mailom hr.sam.bp@gmail.com mailto:hr.sam.bp@gmail.com.

SANTOVO – U organizaciji mjesnoga rukometnog kluba, u subotu, 2. srpnja, u Santovu se četvrti put zaredom priređuje Međunarodni rukometni turnir na tromedži (Hrvatske, Mađarske i Srbije). Na turniru će nastupiti muške rukometne momčadi Santova, Petrijevaca (Hrvatska) i Bezdana (Srbija) te ženske ekipе Santova, Petrijevaca i Sombora (Srbija). Nakon svečanog otvorenja u 13.30 sati, susreti se odigravaju između 14 i 17 sati. Od 19 sati u svadbenoj dvorani priređuje se prigodni kulturni program, od 20.30 koncert, a od 22 sata plesačnica i pučka veselica.

BAJA – Sve je počelo 13. srpnja 1996. godine povodom proslavljanja 300. rođendana grada Baje kada se na središnjemu gradskom trgu Svetog Trojstva kuhalo bajška riba, već tada umjesto u najavljenih 300 u domalo 500 kotlića. Od tada je broj kotlića porastao na oko 2000 i proširio se na središnje gradske ulice, a Fišljada je postala tradicijom na kojoj se iz godine u godinu okuplja više desetaka tisuća audionika i posjetitelja iz cijele Mađarske, ali i cijelog svijeta. Uz brojne kulturno-zabavne i popratne sadržaje, ove se godine Fišljada priređuje od 7. do 10. srpnja. Pošto je lani obilježen mali jubilej, ovogodišnja će biti 16. Fišljada u Baji.

Dan državnosti proslavljen u diplomatskim predstavništvima Republike Hrvatske u Mađarskoj

Veleposlanik Ivan Bandić, vojni ataše, pukovnik Darko Kereša s gospodom Ankom Kereša i ministar javne uprave i pravosuda Republike Mađarske, zamjenik premijera Republike Mađarske Tibor Navracsics

(F: A. Kričković)

Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Budimpešti

U povodu Dana državnosti i Dana oružanih snaga Republike Hrvatske, Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Budimpešti, veleposlanik Ivan Bandić i vojni ataše, pukovnik Darko Kereša s gospodom Ankom Kereša priredili su prijam 23. lipnja u Institutu i muzeju vojne povijesti u Budimpešti. Svečani govor održao je veleposlanik Bandić, a nazočnima se na hrvatskom i mađarskom jeziku obratio i ministar javne uprave i pravosuda Republike Mađarske i zamjenik premijera Republike Mađarske Tibor Navracsics. Prijamu su nazočili mnogobrojni diplomati i uglednici.

Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu

Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu i gospoda Ljiljana Pancirov 21. lipnja priredili su svečanu proslavu u prigodi Dana državnosti Republike Hrvatske, u Svečanoj dvorani Županijske skupštine u Pe-

Generalna konzulica Ljiljana Pancirov u nošnji bošnjačkih Hrvata, i konzulica Katja Bakija u nošnji bunjevačkih Hrvata
(F: Á. Kollár)

čahu. Svečani govor održala je generalna konzulica Ljiljana Pancirov, posebno pozdravljajući svoje suradnike i sve drage goste, među njima velik broj Hrvata s područja Generalnog konzulata u Mađarskoj. Hrvatsku i mađarsku himnu pjevalo je Ženski pjevački zbor Augusta Šenoe iz Pečuhu, a za glazbeni ugođaj pobrinuo se Orkestar Vizin.

Generalna konzulica ove je godine, primjereno započetoj tradiciji, dočekala goste u nošnji bošnjačkih Hrvata, a konzulica Katja Bakija u nošnji bunjevačkih Hrvata.

- bpb -

Okrugli stol narodnosti u Gari

Hrvatska manjinska samouprava sela Gare 19. svibnja 2011. pozvala je u svoju klupsku prostoriju zastupnike seoske samouprave, načelnika, bilježnicu, ravnateljicu škole, zastupnike drugih manjinskih samouprava i voditelje kulturnih družina, športskoga kluba. Ovo je prvi poticaj glede zajedničke sjednice narodnosti. Namjera nam je bila međusobno upoznavanje i uskladištanje planova za ovaj izborni ciklus, te mogućnosti organiziranja zajedničkih programa.

Načelnik sela Gare Béla Faa (desno) i donačelnik Antal Putterer u klupskoj prostoriji bunjevačkih Hrvata u Gari

Gara je „tipično“ bačko, višenarodnosno naselje. Starosjedioci su bunjevački Hrvati i Švabi (Nijemci), koji već oko tri stoljeća žive ovdje. Osim dvije-tri obitelji, Mađari su se u Garu naselili tek nakon Drugoga svjetskog rata u subetničkim skupinama „Totova“ (iz sjeverne Mađarske, s prostora današnje Republike Slovačke) i Sikuljaca (iz Transilvanije, današnje Republike Rumunjske). U posljednjim desetljećima u selo su došli i Romi.

Danas u Gari djeluju tri manjinske samouprave: ciganska, hrvatska i njemačka, a Sikulci – budući da nisu posebna manjina – organiziraju se u obliku udruženja. Sve četiri narodnosti sadržajno njeguju svoje običaje tijekom cijele godine, imaju svoje balove u pokladnom razdoblju, plesne skupine, povijesnu zbirku, te nekoliko svojstvenih priredaba.

Ovom prigodom, kao domaćin, u prvom redu se predstavila Hrvatska manjinska samouprava. Poslije pozdravnih riječi, potpredsjednica Anuška Šibalin Bajai prikazala je klupsku prostoriju hrvatske manjine, koju smo dobili u prethodnom ciklusu od seoske samouprave. Na pola prostora namjestili smo naš ured za sjednice i okupljanja, a u drugoj polovici dobila je mjesto zbirka starih predmeta i običaja ovdašnjih bunjevačkih Hrvata.

Uzvanici sjednice s velikim su zanimanjem slušali i gledali taj prikaz, čak i prepoznali neke sličnosti iz života njihovih djedova i baka. Nakon prošlosti slijedila je sadašnjost i budućnost. Martin Kubatov, predsjednik Hrvatske manjinske samouprave, govorio je o planovima za ovu godinu i o zami-

slima za iduće godine. Najveći nam je plan izdavanje knjige o povijesti, starim običajima, blagdanima bunjevačkih Hrvata u Gari, u kojoj bi dobitno mjesto i stare izreke, pjesmice, bećarci, nadimci i fotografije starih obitelji, starih bračnih parova. Drugi prioritet jesu naše kulturne družine, kojih danas imamo četiri. Djeca iz vrtića i iz osnovne škole nastupaju samo na mjesnim priredbama. Omladinski KUD pripada i Nijemcima i Sikuljcima. Ima širok repertoar i brojne pozive (npr. ove godine do sada su imali 17 nastupa). Najnovija bunjevačka plesna skupina mješovitih naraštaja osnovana je jeseni prošle godine. Za kulturne družine planiramo plesni tabor i dopunu nošnje, te nekoliko nastupa, za koje već imamo poziv u ostatku godine. Zbog nedostatka finansijskih sredstava spomenuti planovi i drugi programi u velikom dijelu ovise o rezultatima natječaja koje smo podnijeli.

Po nekim točkama programa Hrvatske manjinske samouprave zastupnici drugih manjina i seoske samouprave ponudili su pomoći u ostvarivanju, pa su iskrsnule zamisli i o nekoliko zajedničkih programa na polju prikazivanja starih običaja, kulturnog života, školstva i gastronomije. Zastupnici Nijemaca, Cigana i Sikuljaca također su iznijeli svoje planove. Načelnik sela Béla Faa govorio je o suradnji s manjinama i o važnosti povezivanja s prijateljskim naseljima u matičnim zemljama, kao što njeguje hrvatska manjina s baranjskim naseljem Topoljem, s kojim u idućim mjesecima imamo više uzajamnih poziva na razne priredbe, u srpnju planiramo i prijateljsku utakmicu nogometnika i natjecanje ribiča.

Na kraju sjednice Hrvatska manjinska samouprava skromno je pogostila svoje uzvanike. Sudionici su odlučili da će se ova pobuda nastaviti, svake godine barem jedanput neka će manjina našega sela organizirati takav skup.

Martin Kubatov

MOHAČ – Pranje na Dunavu

Šokačka čitaonica u Mohaču u subotu, 2. srpnja, s početkom u 14 sati organizira već tradicionalnu kulturno-gastronomsku manifestaciju pod nazivom „Pranje na Dunavu“ koja će se upriličiti na obali Dunava kod Šokačkog pristaništa, a na koju se očekuje članstvo šokačke udruge i svi znatiželjnici. Program počinje mimo-hodom sudionika od Šokačke čitaonice do Šokačkog pristaništa, a od 15 sati slijedi svečano otvorenje i prigodni kulturni program. Sudjeluju dječja i odrasla folklorna skupina Šokačke čitaonice, KUD „Mohač“ i KUD „Zora“. Navečer priredba završava balom, a za dobro raspoloženje pobrinut će se Orkestar „Bačka“ iz Gare (ulaz se plaća). Za vrijeme popodnevne priredbe, uz ranije usuglašavanje postoji mogućnost za kuhanje na otvorenome. Rezerviranje stolova, daljnje obavijesti na telefonu: 06-20/231-0807. Šokačka čitaonica srdačno poziva sve zainteresirane.

ZAGREB – Hrvatski institut za povijest i Veleposlanstvo Republike Mađarske u Zagrebu 5. srpnja u Zlatnoj dvorani Hrvatskoga instituta za povijest, s početkom u 12 sati organiziraju predstavljanje knjige dr. sc. Dinka Šokčevića „Horvátország a 7. századtól napjainkig“ (Hrvatska od 7. stoljeća do današnjih dana). Nazočne će tom prigodom pozdraviti; dr. sc. Jasna Turkalj, ravnateljica Hrvatskog instituta za povijest, Njegova Ekselencija Gábor Iván, veleposlanik Republike Mađarske u Hrvatskoj, te mr. sc. Jasen Mesić, ministar kulture Republike Hrvatske. O knjizi će govoriti dr. sc. Antal Molnár, načelnik Instituta za povijest Mađarske akademije znanosti te autor dr. sc. Dinko Šokčević.

MOHAČ – U organizaciji KUD-a „Zora“, u Mohaču, u petak, 1. srpnja, priređuje se već tradicionalna mjesecna plesaonica koju će u Kući „Duna“ (Ulica Szabadság 4–6), s početkom u 20 sati voditi Stipan Daražac, a svirat će Orkestar „Poklade“.

DUBROVNIK – Tradicionalni seminar hrvatskoga jezika, književnosti i kulture za nastavnike i profesore hrvatskoga jezika ove se godine priređuje u Dubrovniku, od 4. do 9. srpnja, na kojem sudjeluju nastavnici i odgojiteljice škola s predmetnom nastavom hrvatskoga jezika. Seminar organizira Agencija za odgoj i obrazovanje u Hrvatskoj te Zavod za istraživanje i razvoj prosvjete u Mađarskoj.

MOHAČ – U organizaciji Šokačke čitaonice, 2. srpnja, na poticaj Josipa Horvata iz Vojvodine, održat će se jednodnevna kolonija Pannon, koja će biti posvećena Đuri Šarkiću. Koloniji će sudjelovati šest slikara, po dvoje iz Vojvodine, Hrvatske i Mađarske.

S Kisežani na putu do Bizonje

U hrvatskoj molitvi pred kipom Majke Božje Celjanske

Zajednička fotografija
u cilju

Branko Kornfeind, farnik Pandrofa sa
štatuom Putujuće Celjanske Marije

Teško se zbuditi u subotu u ranom svitanju, kad se mnogi drugi u Petrovom Selu još u toploj stelji na drugi kraj obrnu. Petime se vozimo prema Kisegu, oblikle smo se jednako jur po običaju. Na shodišće se nosi isključivo črljena petroviska majica, za ku su jedni prigovarali, nismo li znali bolju farbu najti, jer da ovo liči na neku javnu nostalgiju potonuloga režima. Dokle mi, bolje informirani neprestalno naglašavamo, črljeno-bijela je prepoznatljivi znak stare domovine. Oko zgrade Hrvatske manjinske samouprave u Kisegu 11. junija, polako se skupljaju ljudi s batikami, ruksaki, u škriljači. Po izgledu točno se zna ki će nam biti suputnik, tovaruš na putu toga dana. Pravoda većinom dobro pozna lica sa celjanskoga shodišća u hrvatskom augustušu. Mala grupa od 25 ljudi, pomicano Ugri i Hrvati iz Kisega, i petime mi Petrovišćanke med njimi sjedimo na autobus jer bi još i od Kisega daleko bila piše Bizonja. Šandor Petković, predsjednik kiseške Hrvatske manjinske samouprave, prez koga nij jur ni celjanskoga shodišća, glavni organizator je i ovoga puta i čvrsto gleda kartu po koj ćemo ta dan pišaćiti šest uri i 29 minutov prik 32,2 km. No, putovanje s njim i kiseškom grupom nigdar nij samo simpla šetkaranje nego i za-

nimljivo ter sadržajno u informacijama puni izlet. I ov dan se ovako začme, posjetom Marijanske barokne crkve u Frauenkirchenu, ku je Turak srušio, a obnovio ju je Pavao Eszterhazy 1669. ljeta. Odnud štartamo piše... Polag ceste vinograd, repca, pšenica, sunčaci se minjaju na gruntu... povidajke, jačke i molitve visu u luftu. Put je nepoznat, ali još lako zajdemo do druge štacije, Halbturma. Pri Albertkázmérpuszti stupimo ponovo na ugarsko tlo. Smisla arhitektura hiž, nepopravljeni puti, još se šalimo da nimamo uzroka se tužiti na naše škuljaste pute. Kava bi bila već zdavno poželjna, ali pri križu kade stanemo, bar hlada ima. Malo pila i jila zamemo k sebi po ovoj žgalini i valja se dalje ganuti. Gazda jedne krčme srdačno nas invitira nutra, ali izgubili smo vrimena, sad jur moramo dalje. „Drugi put!“ – običujemo. Kamena duga cesta, pšenični grunci, u daljini vjetrenjače i dugo-dugo žive duše nij do Irénmajora. Čislo molimo, zna se, hudje drobimo i minute. Dok zajdemo do Hegyeshalom, batri nas mišljenje, odnud samo sedam kilometarov do Bizonje. Usput nas ulovi i telefonski poziv da nas čekaju Bizonci u 15 uri. To smo jur zdavno zakasnili, moramo se pašćiti, ako bar kašči kanimo zajti. Tih sedam kilometarov što

nam je još ostalo do cilja najteže je napraviti na dosadnom betonu. Kad zagledamo turanj bizonjske crkve, naglo i nestane. U čvrstoj jački ostavljamo za sobom nek sad započetu gradnju Eruovegasu, pri ulazu Bizonje. Moramo zavježbati Marijansku jačku s kom se pozdravljaju domaćini pri

Pod žarkim suncem i na kamenom
putu dugo su durali kilometri

-Tihomir

dolasku. Bizonjska učiteljica Klaudija Šmatović dojde pred nas na biciklu. Pri raskršću čeka nas šaka vjernikov iz Pandrofa (piše su došli 15 km) kaće skupa s nami svečevati pred oltarom i kipom Putujuće Marije Celjanske. Skupazvonu na mašu. Jožef Drobilić, hrvatski farnik u mirovini, rodom iz Bizonje veli dobrodošlicu kiseškoj grupi ku ne sprohadja gospodin, zato smo i onako sirote da nas lako se šalje u nugalj. Do zadnjega mjesta je napunjena crkva, kako se šuška 120 vjernikov je došlo na poziv pandrofskoga farnika na Hati Branka Kornfeinda, gdo jedan čas tambura, čas prodiuje, čas poziva k molitvi narod, a čas dirigira jačkarni zbor. U prošeciji u pandrofskoj nošnji se nosi kip Majke Božje Celjanske okolo bizonjske crkve. Nije samo moja ta čut, kiseški hodočasnici su ovde potisnuti u pozadinu. Najlipše je prez buke i velike ceremonije zastati, pokleknuti se i pomoliti u tišini Celjanskoj Madoni. I ovde u Bizonji. Gostodavatelji daju nam se okripti uz bogato napunjene stole. Neke to ponuka i na ponovno jačenje i svirku. Još pred škurinom, svaki za se, s posebnimi primjedbami, dajemo zbogom sjevernomu Gradišću. Kazaljke se približavaju k polnoći, a od napora na nogu popucane tanke žile jur se črljenu i goru, ali samo u nedilju začmu boliti. Uza to, ovo sve ništ ne pači, kad se uspoređuje mala muka s velikimi doživljaji i dobitki!

„Krhka harmonija”, izložba klasicističkih porculana zagrebačkog Muzeja Marton

Secesijsko zdanje budimpeštanskog Muzeja primijenjenih umjetnosti bilo je domaćinom otvorenja izložbe naslova „Krhka harmonija”, u četvrtak, 16. lipnja. Riječ je o domalo četiristo posebno cijenjenih porculana, predmeta od stakla i srebra iz bogate zbirke hrvatskog kolezionara Veljka Martona.

Pri otvorenju izložbe posjetiteljima su se obratili ravnatelj Muzeja primijenjenih umjetnosti Imre Takács, veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Ivan Bandić, kolezionar Veljko Marton i ravnatelj Muzičke akademije „Ferenc Liszt” András Batta, a glazbenim ugodajem uveličali pijanistica Ana Granik i gitarski umjetnik Sándor Szilvágyi. Kolezionar i uspješan poduzetnik Veljko Marton već za studentskih dana počinje kupovati umjetnine. „Prvi predmet moje kolekcije je komad bidermajer namještaja, kupljen točno prije četrdeset i tri godine. Umjetnine kupujem putem oglasa, na buvljaku ili od privatnih osoba“, reče za naš tjednik g. Marton. Prvi korak izlagačkog projekta jest kupnja devetnaestostoljetne samoborske kurije početkom osamdesetih godina, potom remek-djela Muzeja sele se u Zagreb te u ožujku ove godine posjetiteljima se otvaraju vrata prvoga privatnog muzeja u Hrvatskoj, u Kulmerovoj palači. Danas se Veljko Marton može pohvaliti zbirkom od gotovo 3000 izložaka, a fundus Muzeja sačinjavaju brojne umjetnine od stakla, srebra, namještaji, satovi i slike, većinom iz 18. i 19. stoljeća.

Budimpeštanski postav iz tristogodišnje povijesti manufaktura porculana Europe posvećen je bečkom porculanu proizvedenom u razdoblju kad je manufakturu vodio Conrad von Sorgenthal, ali tu su i porculani francus-

kih manufaktura, primjeri ruskog porculana, skupa s predmetima od stakla i srebra. Kako je za naš tjednik voditeljica Odjela za porculane pri Muzeju i kuratorica izložbe Gabriella Balla izjavila, poznanstvo s g. Martonom je otprije šest godina, od tada redovito joj dostavlja kataloge svojih izložaba, a narečenu izložbu prethodilo je predstavljanje u bečkoj Muzeju Liechtenstein. Gđa Balla izloške – vase, tanjure i tanjuriće, pladnjeve, šalice, servise za doručak ili objed te ostalo – podijelila je u šesnaest tematskih jedinica. Primjerice inspirirani antičkim oblicima, oslikani crno i crvenim likovima narečenog razdoblja; mitski likovi višebojnim slikarskim ukrasima i reljefnom pozlatom; višebojni portreti ili crne siluete povijesnih ličnosti; servisi s tematikom djetinjstva, prikazom djece u igri; tanjuri i šalice oslikani imitacijom lapis lazurija, ametista, mramora, drva; oslikane vedute gradova ili prikazi krajolika; bogat prikaz flore i faune. Figure i poprsja biskvit (tvrdog) porculana, svijećnjaci, sojenke, čajnik i vrčić za mljeko od srebra. Uporabni predmeti iznimne ljepote koji pružaju i estetski ugodaj, pomislili bismo, ali

spomenuti porculani nikada nisu bili korišteni, krasili su domove imućnih ljudi ili često bili teme razgovora.

Različiti dijelovi Martonove zbirke već su bili izlagani u svjetski uglednim ustanovama poput pariškog Musée national du Céramique Sèvres, venecijanske Fondazione Querini Stampalia i u napuljskome Museo nazionale della ceramica Duca di Martina. Ali izložba u budimpeštanskom Muzeju primijenjenih umjetnosti nosi u sebi posebnu obilježja. Naime baka i djed kolezionara Veljka Martona rođeni su u Pečuhu, a ravnatelj tog Muzeja Imre Takács istaknuo je kako je ovaj postav tek početak dugoročne suradnje muzeja sličnoga profila u Beču, Pragu, Brnu i Zagrebu, gradova na području nekadašnje Austro-Ugarske Monarhije. Izložba „Krhka harmonija“ ostvarena je pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Mađarske Pála Schmitta i predsjednika Republike Hrvatske Ive Josipovića, uz potporu Ministarstva nacionalnih resursa Republike Mađarske, Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija te Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Grada Zagreba, MARTIMEX-a, Turističke zajednice Grada Zagreba, Jutarnjeg lista i Glorie, a otvorena je za posjetitelje do 11. rujna 2011. godine.

Kristina Goher

Spomen-dan Ante Evetovića Miroljuba u Aljmašu

Tradicionalni program i obilježavanje 17. obljetnice zbratimljenja Aljmaša i Bizovca

U suorganizaciji Hrvatske manjinske samouprave i Bunjevačkog „Divan-kluba”, u nedjelju, 12. lipnja, u Aljmašu je priređen već tradicionalni Spomen-dan Ante Evetovića Miroljuba, rođenog na isti dan 1862. godine u Aljmašu, u okviru kojega je proslavljena i 17. obljetnica zbratimljenja Aljmaša i Bizovca. Obilježavanje spomen-dana hrvatskoga pjesnika u povodu njegova rođenja još potkraj 80-ih godina prošloga stoljeća pokrenuo je Bunjevački „Divan-klub” pod vodstvom predsjednika Marka Markulina, a od svog utemeljenja 1995. godine kao suorganizator organizaciju je preuzeila Hrvatska manjinska samouprava grada Aljmaša. Kako nam uz ostalo reče predsjednica Hrvatske manjinske samouprave grada Aljmaša Valerija Petrekanić Koszó, ovogodišnja je priredba ustrojena u suradnji s mjesnom Njemačkom samoupravom.

U mjesnome prosvjetnom središtu u ranim popodnevnim satima priređen je prigodni kulturni program u kojem su nastupili KUD „Kolo” iz Tompe, KUD „Zora” iz Aljmaša, Pjevački zbor umirovljenika „Őszikék”, učenici Osnovne škole Mihálya Vörösmartya, polaznici vrtića i učenici Gimnazije

Jánosa Hunyadia, Pjevački zbor iz Bezdana te njemačke plesne skupine iz Bikića, Čikerije i Kunbaje.

Troježično misno slavlje u 18 sati predvodio je msgr dr. Andrija Kopilović iz Subotice, a uljepšali su ga članovi domaćih i gostujućih skupina u izvornoj narodnoj nošnji.

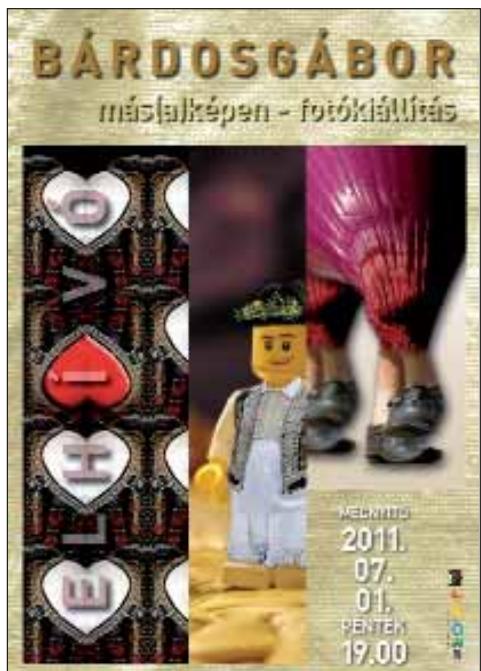
U 19 sati upriličena je mala svečanost i polaganje vijenca kod poprsja Ante Evetovića Miroljuba pokraj župne crkve. Poslijedi je kopija spomenika autorskog rada Ivana Meštrovića koji je 1936. postavljen u Subotici. Nakon prigodne recitacije, pjesme i prigodnoga govora Valerije Petrekanić Koszó o životu i djelu „hrvatskoga roda pjesnika”, vijence su položili generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Ljiljana Pancirov, izaslanstvo prijateljskog naselja Bizovca, predstavnici grada Aljmaša, Bunjevačkog „Divan-kluba”, Hrvatske manjinske samouprave, a uime rodbine Stipan Evetović.

Program je završen hrvatskim balom priređenim u Gostionici „Sárga Csíkó” s početkom u 20 sati, a goste je zabavljao Orkestar „Bačka” iz Gare.

Tekst i slika: S. B.

MOHAČ – U Galeriji Kossuthova kina 1. srpnja, s početkom u 19 sati otvara se izložba fotografija Gábora Bárdosa. Tema njegova fotografskog interesa ovoga je puta život Hrvata Šokaca u Mohaču. Izložbu organizira Zaklada Mohácsi Junior Art.

JUD – U tome marijanskom svetištu od 1. do 3. srpnja održava se Susret mladeži, u okviru kojega 3. srpnja mladima će se predstaviti novozaređeni svećenici Pečuške biskupije Zsolt Vida i Gabriel Barić koji će istoga dana, s početkom u 10 sati služiti misu u judskoj bazilici.

Trenutak za pjesmu

Josip Palada

ČOVJEK

čovjek je zaborav u vremenu
kad ode
za nepovratnima
u svjetlost
u vječnost
u titraj kozmički
u bijelu svjetlost nebola
u iskru u kamenu
u slutnju ravnice
u tamu počela
u more vremena
u list drveta
u njedra zemlje
u korijen travke
nema oka da vidi
ni uma da zapamti
ni glasa da dozove
iako sve konačno spoznaje
umro si svijete
vjetar raspršava uspomene
jeći strah u mislima
onih koji žive dalje

Hrvatska književnost i izdavačka djelatnost u Mađarskoj

Tribina Hrvatska literatura i izdavačka djelatnost u Mađarskoj održana je 16. lipnja u bečkome Hrvatskom centru, na kojoj je domaćin tribine Petar Tyran s pomoću Mije Karagića predstavio najnoviju zbirku Marka Dekića „Pruži mi ruku“. Predstavljena je djelatnost Izdavačke kuće Croatica o čemu je govorio ravnatelj Čaba Horvath, a Stjepan Blažetin ravnatelj Znanstvenog zavoda, u društvu suradnika Zavoda Silvestra Balića, predstavio je Izdavačku djelatnost Zavoda. Cilj je tribine bio progovoriti o suvremenim autorskim osobnostima i suvremenim izdavačkim projektima Nakladničkoga neprofitnog poduzeća Croatica iz Budimpešte te o vrijednoj knjižnoj seriji pečuškoga Znanstvenoga zavoda Hrvata iz Mađarske.

Prikazana je najnovija zbirka pjesama uglednoga pjesnika Marka Dekića pod naslovom Pruži mi ruku, izšla u Croaticinoj nakladi, a o Dekićevu pjesničkom opusu govorio je dr. Mijo Karagić.

Croaticin ravnatelj Čaba Horvath predstavio je najnovija izdanja izdavačke kuće Hrvata u Mađarskoj, koja djeluje desetak godina. Ugledni sveučilišni profesor i antologičar, ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj mr. sc. Stjepan Blažetin predstavio je seriju Znanstvenoga zavoda Hrvata u Mađarskoj biblioteke Prozor i biblioteke Croatica Hungaricae. On je između ostaloga naglasio:

– Bez obzira na demokratizaciju mađarskoga društva, bez obzira na promijenjeni odnos prema nacionalnim manjinama, još uvijek je pothvat objelodaniti knjigu na hrvatskom jeziku u Mađarskoj. Taj je pothvat još veći ako je riječ o knjizi znanstvenoga karaktera i opet, naglašavam, na hrvatskom jeziku u Mađarskoj. Da se ove misli ne bi pogrešno protumačile, evo nekoliko činjenica. U razdoblju od Drugoga svjetskoga rata pa do danas Hrvati u Mađarskoj sve do 1969. nisu uspjeli i nisu mogli objelodaniti nijednu knjigu na hrvatskom jeziku iz pera naših, hrvatskih autora iz Mađarske. I te, često spominjane 1969. godine, objelodanjena je „tek“ jedna pjesnička antologija pod naslovom U kolo. Opće je uslijedila duga stanka do 1977. g., kada je iz tiska izšla opće često spominjana pjesnička zbirka Povratak u Podravinu Josipa Gujaša Đuretinu. Otada pa do danas prošle su 34 godine. Za to vrijeme, po procjenama Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, objelodanjeno je stotinjak hrvatskih knjiga u Mađarskoj. (Točnu evidenciju zasada nemamo, jedna od naših zadaća u Zavodu jest i izrada bibliografije hrvatskih

izdanja u Mađarskoj.) Među njima najviše je književnih djela, poglavito pjesama, a vrlo malo znanstvenih radova.

Knjige znanstvenoga karaktera objelodanjene u zadnjih desetak godina u Pečuhu (primjerice autora dr. Ernesta Barića i dr. Janje Prodan i ostalih suradnika Zavoda), od iznimnoga su značenja za hrvatsku nacionalnu manjinu jer, unatoč teškim prilikama, potvrđuju njezinu vitalnost i na tom području, potvrđuju važnu činjenicu da je i jedna tako mala hrvatska zajednica uspjela iznjedriti vrsne stručnjake, znanstvenike koji su kadri na najvišoj razini odgovoriti na suvremene znanstvene izazove.

- hg -

Iz povijesti Hrvatskoga glasnika
Suradnja za primjer

Hrvatski ministar vanjskih poslova dr. Mate Granić posjetio Budimpeštu

Mađarska i Hrvatska imaju primjerne političke odnose, a postoje dobri izgledi i za dalji razvoj gospodarske suradnje. Zajednička je i želja za nastavkom uključivanja u europske integracijske procese. To su osnovni zaključci dvodnevog posjeta potpredsjednika hrvatske Vlade i ministra vanjskih poslova dr. Mate Granića Budimpešti. Hrvatskog su ministra primili mađarski predsjednik Árpád Göncz i predsjednik Parlamenta dr. Zoltán Gál, te mađarski ministar vanjskih poslova László Kovács i ministar obrane György Keleti. Tijekom tih susreta bilo je govor o zajedničkim gospodarskim projektima. Hrvatska će, primjerice, Mađarskoj ponuditi najpovoljnije uvjete za izgradnju Slobodne carinske zone u Luci Rijeka, jer je to obostrani interes. Također je bilo riječi i o nastavku izgradnje auto-ceste Rijeka-Zagreb-Budimpešta, te o Jadranskom naftovodu.

Hrvatski je ministar u Budimpešti potpisao i dokument Srednjoeuropske inicijative o manjinama, a najavljen je i izrada posebnog mađarsko-hrvatskog bilateralnog sporazuma o zaštiti manjina, za kojeg su obje strane ocijenile kako će biti pozitivan primjer i drugim zemljama u regiji. U povodu boravka hrvatskog šefa diplomacije u Budimpešti, hrvatski veleposlanik dr. Aleksandar Šolc je priredio primanje na kojem je dr. Mate Granić razgovarao s predsjednikom Saveza Hrvata u Mađarskoj Josom Ostrogoncem i zemaljskim tajnikom dr. Mijom Karagićem.

Ivo Kujundžić

(Hrvatski glasnik 1995/1)

Bogatstvo...

Bibinjski prijatelji pohodili Koljnof

KUD Ivan Goran Kovačić iz Bibinja

Za trimi ljeti će Koljnofsko hrvatsko društvo i KUD Ivan Goran Kovačić iz Bibinja proslaviti tridesetu obljetnicu prijateljstva, a mirno se more reći, svaki sastanak, svako druženje svenek je veliko veselje i još veća čast. Iako tovaruše dili relativno velika daljina, svih ovih ljet uspjeli su sačuvati istinske čuti prijateljstva, a i volju za stalnim kontaktiranjem i svako ljeto obavezno se dvakrat najdu u Gradišću pak i na Jadranu. Sigurno se ne bi dalo u kratkom vrimenu sve doživljaje, najznačajnije momente nabrojiti brojnih spravišćev, ali opće je poznato kako su koljnofska srca kot i vrata svenek otvorena za prijatelje takaj iz Buševca kot Gračana, a od nedavna i za Hrvate iz Kiseljaka (Bosna i Hercegovina). Koliko je gostom iz Hrvatske specijalan boravak pri nas u Ugarskoj, toliko je i Koljnofcem pravi

Šime Šimunić, voditelj bibinjskoga KUD-a prikzame dar od načelnika i predsjednika Koljnofskoga hrvatskoga društva,
Franja Grubića

Biškop iz Siska, mučenik grada Sambotela

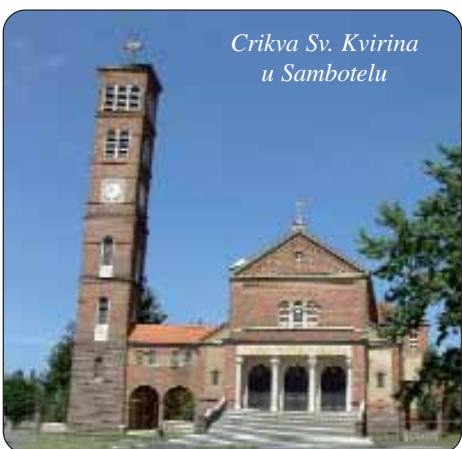
Prva junijska nedilja posvećena spominku Sv. Kvirina

Povijest grada Sambotela/Savaria sad jur svako ljeto 4. junija svenek nas najzad pelja u ranokršćansku dob. U čas neprestalnoga tiračnja kršćanstva po zapovidi Dioklecijana i Maksimilijana, kad je sisacki biškop Sv. Kvirin imao hrabrost ne odreći se svojega kršćanstva i odbiti prikazati žrtvu poganskim bogom, osudjen je na mučeničku smrt. S mlinskim kamenom okol puta je hićen u rije-

ku Perint, a prlje nek je potonuo još je dilio blagoslov i hrabrio vjernike da budu izdržljivi u svojoj vjeri. Ova žalosna činjenica danas veže grad Sisak i Sambotel i zato je bilo moguće da 2004. ljeta u sambotelskom Muzeju Savaria gostovala izložba Sv. Kvirina iz Gradskoga muzeja Siska.

Uza to naš varoš ima i crikvu posvećenu Sv. Kvirinu, blizu glavne zgrade Sveučilišnoga središća Savaria se nalazi šetališće koje nosi njegovo ime, a za 1700. obljetnicu njegove smrti 2003. ljeta je grad Sambotel otkrio i spomen-ploču sisackomu sveču. Ljetos, 5. junija, u nedilju je promovirano i reprint-izdanie u njegovanju grada Sambotela, a knjiga je u originalu izdana jur 1935. ljeta sa životnim putom mučenika. Albin Balogh je autor knjige, a u reprint-izdanju more se preštati i studij povjesničara Endrea Tótha. U dodatku se detaljno moremo još informirati iz pera Pétera Ágha o njegovi spominki u dotičnom varošu. U nedjelju otpodne pri spomin-mjestu Sv. Kvirina vijenac su položili uz zastupnike gradskoga poglavarstva i člani mjesne

Crikva Sv. Kvirina
u Sambotelu

doživljaj kad dospenu u Dalmaciju, jer zna se, koliko su Gradišćanci željni morja. Ali ovput, početkom prošloga mjeseca su ponovo pohodili Koljnof prijatelji iz Bibinja, a kako je rekao tajnik Koljnofskoga hrvatskoga društva Geza Völgyi st., domaćini su se i ovput potrudili da njev trodnevni program bude zanimljiv i šarolik. 6. maja, u petak u rani jutarnji ura su zagledali Bibinjci seosku tablu jur poznatoga Koljnofa, kade se vjerojatno jur i doma čitu, a svečani prijem je bio u restoranu Levandi. Potom su svi gosti išli kod svojih domaćinov, a uvečer od 18 uri su bili pozvani na vinokušanje i druženje u klit Atile Pajrića, čije kvalitetno vino je jur široko poznato i u tudjini, pogotovo kod gradišćanskih prijateljev, a njegova konjska farma i sa svojom lipotom je postala u međuvršnjemu važna turistička atrakcija u spomenutom selu. 7. maja, u subotu na programu je stao izlet u Požun i hrvatsko naselje Čunovo u Slovačkoj. Uvečer u skupnoj kulturnoj predstavi je i službeno proslavljen ponovni susret. Nedjelja ne more ostati prez svete maše, ovput u Hodocasnoj crikvi svetu pričest je svojim jačenjem polipšao i pjevački zbor iz Bibinja. Za pomašnicom i aldomašom u Levandi svi su „doma“ objedvali, a vjerojatno su svi gosti domom zašli s lipimi spominkama. Po predvidjenom planu Koljnofci ovo ljeto neće na morje tradicionalno u augustu, nego će se ganuti u septembru na veliku turneju u Hrvatsku, kada će se svratiti naravno i k prijateljem u Bibinju.

-Tih-

Foto: Geza Völgyi st.

Lik Sv. Kvirina na svakom umjetničkom djelu je oblikovan u pratnji mlinskoga kamena

Hrvatske manjinske samouprave. Na dvoru crikve Sv. Kvirina pri druženju je potom jur tradicionalno nastupao mišani hrvatski zbor Djurdjice.

-Tih-

Opraštanje u tukuljskoj Osnovnoj školi „Sándor Weöres”

Moj prvi razred se oprštalo

Najljepši je događaj u školskoj godini opraćanje osmaša. Za sve ostale prijatelje, profesore i učiteljice znači nestanak jednog razreda, jednog naraštaja. Ali od svih navedenih najteže je ipak osmašima i njihovim razrednicima. Tako teško bilo je i meni, naime ovoga puta, 10. lipnja, i ja sam pustio svoje osmaše na njihova krila, u gimnazije i srednje škole.

Godine 2006. kad sam stigao u tukuljsku školu počeo sam, još bez razreda, predavati hrvatski i u 4.a razredu. Te godine oni su bili najmarljiviji i, ako smijem reći, meni najsimpatičniji među svim ostalim razredima u kojima sam još predavao. To se dogodi, mislim, kod svakog profesora. Iako nema mnogo razlike u sastavu učenika, ipak jedan razred stoji bliže našem srcu. S tim 4.a razredom počeo sam sastaviti malu plesnu skupinu, da što više budemo zajedno. Tako su naše veze postale još jače. Najljepši je dan mog života bio kada me je potkraj školske godine 2006/2007. naša doravnateljica pitala: „Hoćeš li postati razrednik 4.a razreda?“. Moj odgovor je bio: „Naravno, vrlo rado!“. Bio sam jako radostan, a ujedno i ponosan, postao sam razrednik! Dakle škola i ravnatelj imaju u meni toliko povjerenja da mi daju cijeli razred, pun dobrih učenika.

Već sam i njih dobro poznavao, ta više od polovine učili su hrvatski i engleski jezik, a druga polovina samo njemački. Djeca su me također pitala jer pri kraju školske godine već se otprilike zna tko će biti od 5. razreda novi razrednik. Kada su doznali da ću ja biti njihov razrednik, i oni su se sa mnom radovali. To je ukratko moja priča kako sam dobio razred, i postao odgovoran za male živote.

Tijekom zajedno provedenih pet godina učili smo jedan drugoga. Učio sam vrijedne stvari od učenika, a i oni od mene, pokušavali su se prilagođavati mojim očekivanjima. Bilo je i podsta grešaka, ali bez njih ne ide.

Jednu stvar dobro sam zapamlio: „Greške nam daju snagu da postanemo još bolji u svom zanimanju.“

Djeci moramo uvijek oprostiti jer smo već odrasli. Kakav ćemo uzor biti učenicima ako ni mi ne pokažemo pravilan put kojim hoda-ju!? Dijete će učiniti greške, zato ide u školu da nauči na kakve načine se one rješavaju. Drugo što je bilo jako zanimljivo i stavilo me pred veliki zadatak: više od pola razreda imalo je samo jednog roditelja! Majku ili oca, umalo su se svi rastali, nekima je, nažalost, otac umro. Ja sam im trebao biti u nekakvom smislu učitelj, roditelj i razrednik koji ih upu-ćuje i pomaže ako imaju bilo kakve teškoće. Vrlo volim svoj razred, još nismo shvatili da je opruštanje već bilo. Godine su brzo prolazile, nismo ni primijetili da smo već na kraju! Budući da sam im predavao hrvatski jezik,

bilo bi mi sram kad nekoliko od mojih učenika ne bi išlo dalje s tim jezikom u hrvatsku gimnaziju. Nažalost, ne razmišljaju u svim školama tako, a možda ni djeca neće nikada više učiti hrvatski, ali za deset-petnaest godina će ga zacijelo opet učiti jer mu treba jezični ispit za radno mjesto. Baš zato sam često govorio učenicima i roditeljima neka uče hrvatski jezik. Za učenje dobra motivacija je bila svakogodišnji posjet budimpeštanskoj Hrvatskoj gimnaziji, hrvatskom jezičnom taboru u Mađarskoj ili Hrvatskoj. Izgradili smo dobre veze s hrvatskim školama u Pečuhu i Budimpešti. Zbog blizine češće putujemo u Budimpeštu. Učenici bi mogli dalje učiti i u Pečuhu, đački dom imaju obje škole.

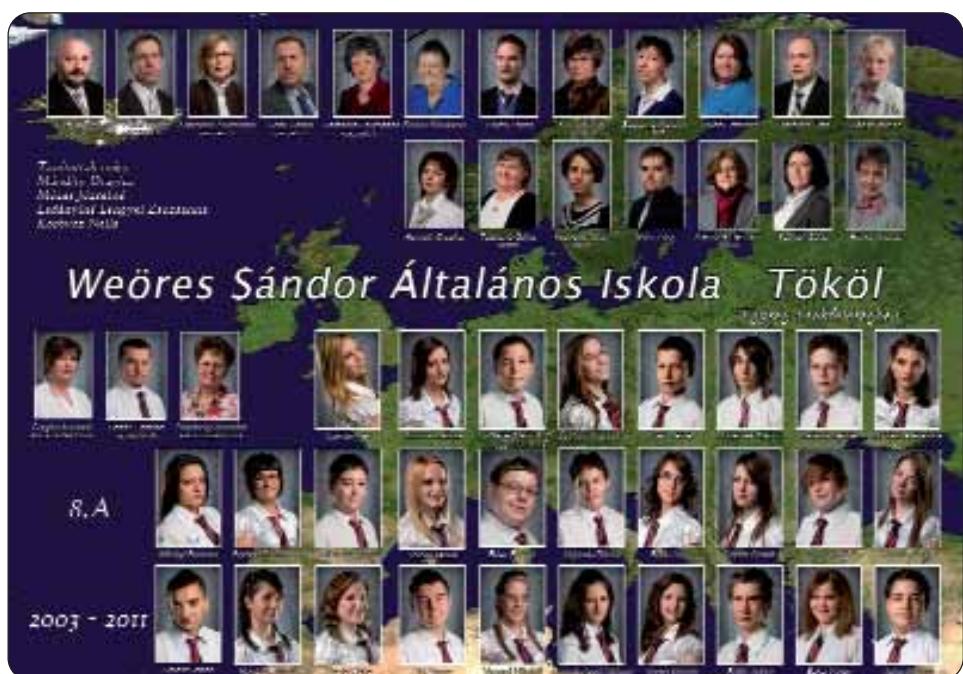
Iz mog razreda, 8.a, četvero, a iz 8.b jedan učenik ide u budimpeštansku Hrvatsku gimnaziju, dakle ukupno petero. U prvi razred gimnazije ide Adrienn Čepelsigeti, a u nulti razred Vivien Baka, Anita Boda, Ivan Milković i Ferenc Pataki. Ponosan sam na njih i na sebe što nisam radio uzalud, vjerojatno ćemo o njima još mnogo čuti!

Moja su djeca dobila, nadam se, dovoljno znanja da budu doma u cijeloj Europi. Učili su hrvatski, engleski i njemački, s tim jezicima se moraju sporazumijevati na Starom kontinentu. Iz tog je razloga pozadina našega tabloa Europa, a moto Europske Unije: „Jedinstvo u različitosti.“ Neka budu ponosni na svoju Europu!

Opraštanje je bilo jako lijepo, ali za mene teško. Zadnji put smo se okupili u našoj učionici, plakali smo pomalo i oprashtali se. Najteže je što ih više neću vidjeti, neću znati za njihov život, za njihove probleme, ali život teče u svom toku dalje. Dio mog srca odnijet će sa sobom dalje u nadi lijepog i dobrog života koji ih čeka.

Zahvaljujem za razred i pomoć ravnatelju
naše škole gospodinu Miklósu Gicziu!
Doviđenja, razrede moj, sretan put 8.a!

Edmond Bende

Zvijezde pronađene u Pomurju

Omiljeni programi Mađarske i Hrvatske televizije Traži se zvijezda potakli su zamisao o organiziranju nečega sličnog i u Pomurju. Lani je to priređeno u Serdahelu, a ovaj put u Mlinarcima. Za organizaciju se pobrinula mjesna Hrvatska manjinska samouprava, na čelu s Kristinom Gerőly, i Županijska manjinska samouprava. Četrnaest izvođača iz hrvatskih naselja su se predstavili šaljivom scenskom igrom na kajkavskome narječju, narodnim i modernim pjesmama, plesnom koreografijom, solopjevanjem.

Pjevački zbor iz Mlinaraca

Zvijezda iz Meksika članica je serdahelskoga zbora

Pjevačice Simoneta Kiš i Dalma Rodek

Dok je lani priredba „Traži se zvijezda Pomurja” organizirana za hrvatske zborove, ovaj put se mogao prijaviti bilo tko, jedini je uvjet bio da to bude vezano za hrvatsku kulturu, da se oglase hrvatske pjesme, da jezik scenskih igara bude hrvatski; i odista svi programi, osim jednog, odvijali su se na hrvatskome.

Dom kulture napunilo je mnoštvo gledatelja, a izvođača je bilo stotinjak iz Pustare, Serdahela, Sumartona, Sepetnika, Kaniže i Mlinaraca. Vrlo raznovrstan program predstavili su daroviti žitelji šest naselja, od djece do umirovljenika.

Plesna skupina mlinaračke osnovne škole predstavila se koreografijom hrvatskih plesova. Mali su plesači uhodano plesali plesove različitih hrvatskih regija iz Mađarske, s pomoću učiteljice Katice Salai. Pjevački zbor iz Serdahela iznenadio je svakoga šaljivom scenskom igrom. Njegovi su se članovi predstavili kao prave kajkavske zvijezde koje su se onomad iz Pomurja iselile u Ameriku, Japan, Meksiko, Afriku, na Sjeverni pol, ali svoj materinski jezik i kajkavski humor nisu zabo-

ravili. Vrlo dobro sastavljeni kajkavski tekst s pomoću učiteljice Jelice Adam, inače članice zobra, s dobrom rimom i šaljivim poantama dokaz je da je i pomursko kajkavsko narječje pogodno za bilo koji žanr i ima svoje mjesto na pozornici.

Julija Takač, mala balerina iz Mlinaraca, predstavila se samostalnom koreografijom, a nadarena pjevačica Dalma Rodek iz Sumartona s pjesmom Čardak Halida Bešlića nije ni sada iznevjerila publiku.

Izvornim pomurskim popijevkama su se pripremile Pustarkinje, s vodstvom Biserke Kiš, a jednako tako i mlinarački Ženski pjevački zbor koji je nastupio i na središnjoj smotri Međimurske popevke u Nedelišću (voditeljice su Kristina Gerőly i Katica Rodek).

Suvremenijim su se žanrom predstavile Mažoretkinje Stars KUD-a Sumarton, pod vodstvom Virginije Király, i učenici Hrvatske osnovne škole „Katarina Zrinski“ iz Serdahela s modernim plesom „Daj mi, Bože“, koju podučava Žužana Tišler. Popularnom zabavnom glazbom se predstavila Pustarkinja Viktorija Horvat s pjesmom „Zabranjeno voće“ te Simoneta Kiš i Dalma Rodek, učenice serdahelske osnovne škole, s pjesmom „Šumi, šumi, javore“.

Izvorna je bila i scenska igra mješovitog zbra iz Kaniže pod naslovom „Snjeguljica i sedam patuljaka“, kada su članovi zbra na

kajkavskome odigrali šaljivi prizor poznate priče. Zbor iz Sepetnika se jedini predstavio na mađarskome jeziku, šaljivom igrom „Doktore, vaše srce nikad ne boli...“, no to je bilo tolerirano poznajući brojčanost Hrvata u tome mjestu.

Sumartonski je zbor dočarao ugođaj krčme iz 30-ih godina prošloga stoljeća igračkom „Žena moja, ti si ruža ma“, gdje su se muškarci kartali, pili, kazivali jedan drugom anegdote, a žene su išle za njima s cepcom, tj. sukačem, jer su bile ljubomore na mladu krčmaricu.

Na priredbi nijedan sudionik nije se borio za prvo mjesto, nego da se osjeća dobro, da se sudionici druže, cilj je bio da se jedan dan opet provede u duhu hrvatskoga jezika i kulture. Hrvatska manjinska samouprava odista se pobrinula za dobru atmosferu, pa ni uz večeru nisu nestale ni lijepе popijevke ni dobri kajkavski vicevi.

Beta

Sumartonci su odigrali «Žena moja, ti si ruža ma»

MALA ŠKOLA KSILOGRAFIJE – sudjelovalo i četvero učenika pečuške Hrvatske škole Miroslava Krleže

Od 23. do 27. svibnja u Taru je održana Međunarodna škola ksilografije, drevne tehnike drvoreza, koja je na nekoliko dana okupila 15-ak učenika iz Pečuha, Samobora i Tara. U rad škole bilo je uključeno i četvero učenika viših razreda Hrvatske osnovne škole Miroslava Krleže iz Pečuha, učenici iz Samobora i Tara. Djeci pečuške Hrvatske škole troškove putovanja (40 tisuća forinti) snosila je roditeljska zajednica škole, a boravak je osigurala Zaklada Zlatko i Vesna Prica. Naime ove radionice uz potporu općinskih vlasti organizirala je Zaklada Zlatko i Vesna Prica, koja posljednjih godina nastoji promicati kulturnu suradnju među gradovima u kojima je djelovalo Zlatko Prica (1916–2003), jedno od vodećih imena poslijeratnoga slikarstva u Hrvatskoj.

Prica je u Taru ostavio živopisnu kuću i ate-

lje, a uz Pečuh, Samobor i Zagreb, Tar je smatrao svojim zavičajem.

Djecu svojom umjetničkom vizijom sigurno je vodio i poučavao maestro Ugo Maffi, priznati talijanski likovni umjetnik. Svu potporu maestru Maffiu dao je i svestrani likovni umjetnik Milan Generalić. Zajedničkim snagama oni su poticali dječiju kreativnost i osnažili njihovo likovno izražavanje, te ih poticali na jedan poslov nov izričaj. Izložbom radova i podjelom priznanja, u Taru je i završila ovogodišnja međunarodna škola ksilografije, održana drugu godinu zaredom.

Ravnatelj Zaslade Ante Sorić školu ksilografije označio je kao zametak obuhvatnijih kulturnih aktivnosti, ali i korak prema korištenju velikog potencijala Tara na području kulturne razmjene i stvaralaštva.

-bpb-

Izradila: Dijana Kovačić
iz Ficehaza

Nezaboravan tjedan u školi ksilografije u Taru

Zahvaljujući Zakladi Zlatko i Vesna Prica, boravili smo tjedan dana u Školi ksilografije u Taru. Bilo nas je četvero iz Hrvatske osnovne škole Miroslava Krleže: Nikola Végh, Tomislav Gažić, Balint Drinóczi i Bence Gyöngyös.

Pratiteljica nam je bila Magdalena Drinóczi, koja je uvijek bila pažljiva prema nama. Stanovali smo u naselju Vabriga. S nama su zajedno bile djevojke iz Samobora. Naš rad u školi ksilografije pomagali su Ugo Maffi, talijanski slikar, i Milan Generalić, hrvatski umjetnik. Više puta smo bili na izletu, pogledali smo grad Poreč, Jamu Baredine i Traktorsku izložbu. Svaki dan smo bili na plaži i kupali se. Ručak i večeru smo dobivali u Restoranu Tri kantuna, gdje su izvrsno kuhali. Na kraju tjedna priredena je izložba naših radova, sudionika Škole. Sve je bilo odlično, šteta što je trajalo tako kratko.

Nikola Végh
i Bence Gyöngyös,
učenici 7. r.

Višnja maraska

Višnja maraska, voćka koja iznimno dobro uspijeva na širemu zadarskom području, dobila je monografiju kao prva poljoprivredna kultura koja je na ovakav način obrađena u Hrvatskoj. Naime na više od 200 stranica velikog formata, bogato ilustriranog u 13 poglavljia, skupljeni su znanstveni radovi 14 autora koji daju sveobuhvatnu sliku o ovoj kulturi – od prvog spomena maraske na zadarskom području 1399. godine, kada je to stablo bilo među između dvaju imanja na Karmi, preko bioloških i ljekovitih svojstava do prikaza utjecaja proizvodnje i prerade ove kulture na gospodarstvo i život zadarskoga kraja. Maraska je jedan od specifičnih obilježja ovoga kraja, jednako kao Sv. Donat, zlato i srebro Zadra ili košarka. Ova višnja proizvodila se i drugdje u Dalmaciji, pokušavali su i drugi praviti likere i pića, ali se maraskino pokazao najboljim.

Pecanje

Otišao Suljo pecati na neko jezero u Americi, gdje je inače pecanje zabranjeno. Ribe ko pijeska. Začas navadio punu kantu ribe i taman je ponio, kad – tamo policajac Drot. Drot: Gospodine, ovdje je pecanje zabranjeno. Morat ćete krivično odgovarati za te ribe. Suljo: Ovo su moje ribe. Drot: Kako? Suljo: Fino. Ovo su moje ribe. Ja ih svako jutro donesem ovamo na jezero, pustim ih da

se malo isplivoju, poslije ih zovnem, one se fino vrate u kantu, nosim ih kući i sve tako. Hoćete li da vam pokažem?

Drot: Hajde.

Suljo istrese ribe u jezero. Tajac nekoliko sekundi.

Drot: Hajde sad.

Suljo: Što?

Drot: Pa zovni ih.

Suljo: Koga?

Drot: Pa ribe.

Suljo: Koje ribe?

☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺
Ušla dva miša u videoteku i počela jesti filmsku vrpcu. Pita prvi miš drugog: „Je l' dobar film?”

„Dobar, dobar... Samo je knjiga bolja.”

☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺
Sin pita majku: „Mama, što se radi s automobilom koji se više ne može voziti?” „E, sine moj, onda ga netko proda tvom tat!”

☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

Sto dvajset pet ljet Dobrovoljnoga ognjogasnoga društva u Kemlji

Pred 125 ljeti su u Hrvatskoj i Ugarskoj Kemlji utemeljili Dobrovoljno ognjogasno društvo. Ovo je bilo dosta velik uzrok, da cijelo selo i okolica svečuje i slavi ognjogasce u Kemlji 29. maja, u nedjelju. Na poziv ovoga društva su bili dospili na svečevanje brojni zastupnici ognjogasnih društava iz cijele okolice.

Pozvani su bili svi stanovnici Kemlje i kulturne grupe, ke su program dale ovo otpodne. Morem opomenuti jačkarnoga zbara Mali Dunaj, KUD-a Konoplje, kemljanske harmonikaše, nimškoga jačkarnoga zbara isto iz Kemlje. Svetačnost je počela s takozvanim marširanjem u velikoj koloni, i na trumbitašku muziku ča su služili gosti iz Samarina (Jánnosomorja). Sa zastavami su koracala ognjogasna društva iz Halasa (Halászi), Hedervara (Hédervár) i Lipóta prik Maloga Dunaja uz kulturni dom, kade je bio jako bogati kulturni program pod vedrim nebom. U cijeloj povorki od ognjogasnoga maloga škadnja je najveća atrakcija bila ognjogasna drevna stara kola sa špricom, ča je konj

vukao. Iz toga se je nekada još zi ruku merala pumpati, kada se je kade organj morao gasiti. Stara zastava, ka je skromno rečeno malo jur poderana, raskinuta, doći će na čuvanje kad se bude restaurirala. U zadnje vrime u prošeciji na Tijelovo i ognjogasna zastava igra veliku ulogu, a isto tako i njeva uniforma.

Svetačnost su svojom nazočnošću uveličali brojni ognjogasci s velikimi čini kot Ferenc Balogh, ognjogasni pukovnik, Péter Sallai, načelnik Županijskoga ognjogasnoga saveza, János Szilágyi, ognjogasni potpukovnik, u županiji pak predsjednik i direktor zaštite za katastrofe. U svetačnom govoru Zsuzsa Balsay, načelnica Kemlje, je istaknula važnu i odgovornu ulogu mjesnih ognjogasci i njim je zahvalila za dosadašnje dobrovoljno djelo.

Mate Farkaš (Zugin) zapovidnik ognjogasci u Kemlji, je pak mogao prikzeti najveće priznanje i odlikovanje Ugarskoga ognjogasnoga saveza, Nagradu „Gróf Széchenyi Ödön“ od Ferenca Balogha, ča je publika zi veliku ovaciju i pleskanjem na znanje zela. Unutar ove svetačnosti su različite organizacije i društva na staru zastavu privezali spomen-mašljine. Ovu zastavu su 1925. ljeta blagoslovili i prikdali kemljanskemu Dobrovoljnemu ognjogasnemu društvu. Na ovom mjestu organizatori ovoga lipoga dana zahvaljuju svim onim, ki su pomogli i omogučili to, da se ovako velika slava i svetačnost mogla zi jako čuda djelom i finansijsku potporu stvoriti na čast i slavu našim ognjogascem u Kemlji. U dodatku ovoga jubilarnoga svečevanja se je toga dana kot deset-ljetna tradicija istancala i majuško drivo. A zatim su svi nazočni gosti bili pozvani na jako ukusnu i

Kemljanski zapovidnik Mate Farkaš je prikzeo visoku ognjogasnu Nagradu „Gróf Széchenyi Ödön“

dobru vičeru. Uz dobro jilo i pilo se je do kasne večeri pominalo i zabavljalo. Stare uniforme od naših ognjogasci ke su nošene i prilikom ovoga svečevanja išle su opet na spavanje u ormar. A mi željimo našemu Dobrovoljnemu ognjogasnemu društvu u Kemlji sve najbolje i jako malo djela, ter neka mladini – ka se je priključila k njima – nauču na sve moguće ča je potribno za život i čuvanje ljudskoga žitka i za ljudski dobrobit. Bog neka vas živi!

Franjo Nemet Kišov

Foto: Edina Štipković

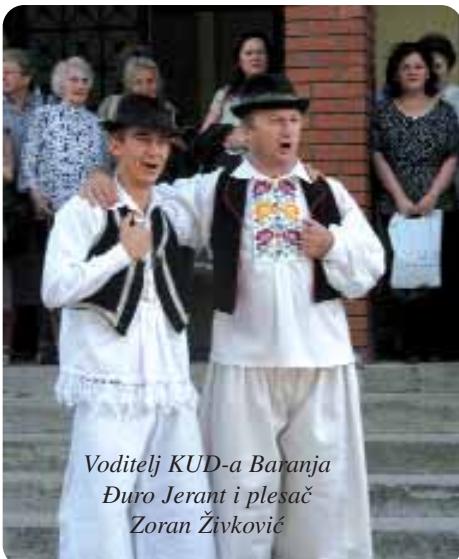

Na zastavu Dobrovoljnoga ognjogasnoga društva svezali su i folklorashi Konoplje spomen-mašljin

Hrvatski dan u Pečuhu

U organizaciji Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe i Ženskoga pjevačkog zbara Augusta Šenoe, te s potporom Hrvatske samouprave grada Pečuhu, u Pečuhu je 12. lipnja, na Duhove, organiziran Hrvatski dan u crkvi Svetе Elizabete u Kertvarošu, župi svećenika Franje Pavlekovića.

Voditelj KUD-a Baranja
Duro Jerant i plesač
Zoran Živković

Polaznici pečuškoga hrvatskog vrtića koje je uvježbala
Mirjana Bošnjak

Plesači KUD-a Marica, mala skupina

Hrvatski dan obilježila je misa koju je predvodio Franjo Pavleković, uz koncelebraciju trojice svećenika: Ladislava Baćmaja iz Seksara, Ladislava Ronte iz Harkanja i Ilijе Ćuzdija iz Olasa. Misu je pjevao Ženski pjevački zbor Augusta Šenoe uz kantorsku pratnju na orguljama Lászlа Cseha. U crkvi Svetе Elizabete već umalo godinu dana održavaju se redovite mjesečne mise na hrvatskom jeziku, u organizaciji male vjerske zajednice koju

čine djelatne članice Ženskoga pjevačkog zbara Augusta Šenoe, na čelu s Marijom Bošnjak. Ta vjerska okupljanja nisu obične mise, nego i svojevrsna druženja, svaki put obogaćena nekim predavanjem, koncertom ili folklornim nastupom te malom zakuskom u župnome dvoru ili na dvorištu crkve. Iz toga se vjerojatno rodila i zamisao o održavanju takozvanoga Hrvatskog dana, na koji su, na

misu pozvani hrvatski svećenici iz regije, a na nastup veći broj folklornih društava, uglavnom iz Pečuhu.

Naime nakon mise, na prostoru ispred spomenute crkve započeo je folklorni program u kojem su sudjelovali: Podmladak KUD-a Tanac, KUD Marica iz Salante, Ansambl Baranja; KUD Tanac i Orkestar Vizin. Nakon folklornoga programa slijedilo je kraće druženje i nevezani razgovori u crkvenom dvorištu.

Branka Pavić Blažetin

Marko Gavaler i
Kristina Mijatović

Članice pečuškoga KUD-a Tanac

KUD Baranja iz Pečuhu

Supermaraton od Baje do Labina

Poziv na zdrav život, odanost športu i zbližavanje ljudi

Družina bajske trkača i biciklista na oproštaju u Baji

Posljedni kilometri maratona dugog 557 kilometara

Na poticaj športske udruge FuTeam, osmoro amatera maratonaca i dvoje biciklista iz Baje, pod geslom „Sport je strast”, između 21. i 26. svibnja pretrčali su i odvozili biciklima štafetni supermaraton dug 557 kilometara od Baje do Labina. U njihovo pratinji bila je i Angela Šokac Marković, predsjednica Hrvatske manjinske samouprave grada Baje, koja nam uz ostalo reče kako su na tome dugom putu imali nekoliko gradova domaćina – Pečuh, Đurđevac, Zagreb, Ogulin, Rijeka, Labin – a svugde su vrlo lijepo dočekani. Bajske trkače i bicikliste u Vozilićima su dočekali biciklisti BBK Istra-bike, SRC Alba te trkači i biciklisti Triathlon kluba Albona Extreme, a na Štrmcu su im se priključili i atletičari Atletske sekcije Albona. Na trgu u Starom gradu uz mažoretkinje i svirače Osnovne škole „Ivo Lola Ribar” dočekali su ih gradonačelnik Tilio Demetlika, zamjenica gradonačelnika Eni Modrušan te pročelnik Upravnog odjela za društvene djelatnosti Bruno Hrvatin.

„Prigodom našega maratonskog trčanja, osim prijateljstva i međusobnog poštivanja, u gradovima domaćinima sreli smo mnoge izuzetne

ljude jer našim smo pothvatom htjeli upravo skrenuti pozornost na zdrav život, odanost športu i zbližavanju ljudi koje smo sretali na našem putu“, rekli su uz ostalo mađarski sportaši.

S. B.

2011.07.02.
SUBOTA-SZOMBAT-SAMSTAG
ZLATKO PEJAKOVIĆ
PINKICA
MISSISSIPPI ROCKETS

2011.07.03.
NEDILJA-VASÁRNAP-SONNTAG
15.00 FOLKLORNO OTPODNE – FOLKLÓR DÉLUTÁN
17.00 ROMUNGRO GIPSY BAND
KOPRIVE

PETNO FESTIVAL
SZENTPÉTERFA PETROVO SELO
JUL.2-3.

INFO: HKD Gradišće, 97999 Szentpéterfa, Rákóczi 10. • gradisce.hke@szentpeterfa.hu • +36-94/500-345; +36-20/915-4357

Posjet prijatelja iz Dombovara gradu Viru

Klapa Vir

Dana 18. lipnja Vir su posjetili čelnici grada Dombovara, grada prijatelja Općine Vir. Posjet je bio neslužben, a potaknut je gostovanjem Nogometnoga kluba „Dombovár” s kojim virski NK „Mornar” već više godina odigrava prijateljske utakmice. U dombovarskom izaslanstvu bili su zastupnik u Mađarskom parlamentu i bivši dombovarski gradonačelnik Vilmos Patay, dogradonačelnik Horst Schall, predsjednik tamošnje Hrvatske samouprave Gabor Varga-Stadler, te predstavnici dombovarske policije. Goste iz Mađarske primili su načelnik Općine Kristijan Kapović, zamjenik predsjednika Općinskog vijeća Veseljko Orlić i ravnatelj Turističkog ureda Šime Vučetić. Istaknuta je privrženost širenju suradnje i jačanju prijateljskih odnosa između Vira i Dombovara. Načelnik Kapović pozvao je Dombovarce na manifestaciju Virska noć, koja se održava 13. kolovoza, te za Dan općine Vir 29. kolovoza. Istoga je dana u popodnevnim satima u Zadru odigrana utakmica između NK „Mornar” i FC „Dombovár”, koja je završena neriješenim rezultatom 5 : 5. Prijateljstvo i suradnja između Vira i Dombovara traje već četiri godine, a u travnju svečano je potpisani i sporazum o suradnji i prijateljstvu povodom Dana grada Dombovara, kada su Virani boravili u Dombovaru.

Prilikom proslave Dana grada Dombovara, 2. travnja, gradonačelnik Vira Kristijan Kapović i gradonačelnik Dombovara Loránd Szabó potpisali su povelju o suradnji dvaju gradova

- hg -

PETROVO SELO – Na okrugli stol načelnikov u Pinčenoj dolini poziva petroviški liktar Viktor Kohut 2. jula, u subotu početo od 19.30 uri u mjesnu čuvarnicu. Na sastanak su pozvani svi poglavari od Čajte do susjednih sel Petrovoga Sela, kot i peljači svih nimških i hrvatskih sel u pograničnoj zoni. Ideja se je narodila iz razgovora dvih prijateljev i starih poznanikov Viktora Kohuta i Bele Rešetara, načelnika Čajte, jer teme za diskusiju vik se najdu kot i skupni problemi za rješenje. Prvi sastanak je namjerno stavljen na dotičnu subotu, jer potom bi svi pozvanici išli skupa na koncert Zlatka Pejakovića koji se organizira u okviru tradicionalnoga PETNO-festivala u njegovanim HKD-a Gradišće. Po planu bi se načelnici odsad strefili svako ljeto u drugom naselju.